

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва
ім. проф. І.М.Брюховецького

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної
добросовісності
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**
за спеціальністю **076 «Підприємництво та торгівля»**
на **2 (магістерському) рівні** вищої освіти

Розробник: (С. Терешенко) Терешенко С.І. професор кафедри, доктор економічних наук

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва	протокол від 16 травня 2023р №15
	Завідувач кафедри <u>С.І. Терешенко</u> Терешенко С.І.

Погоджено:

Гарант освітньої програми С. Терешенко (С. Терешенко)

Декан факультету, де реалізується освітня програма М. Лищенко (М. Лищенко)

Рецензію на робочу програму (додається) надали:

Ковбаса О.М.

Строченко Н.І.

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Н.М. Баранік (Н.М. Баранік)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07. 2023 р.

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Методи наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності			
2.	Факультет/кафедра	Економіки та менеджменту/економіки та підприємництва			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність, складовою яких є ОК	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / 076 Підприємництво та торгівля			
5.	Рівень НРК	7			
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 курс, 1-15 тиждень			
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) заочна		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	90
		30	30	–	
9.	Мова навчання	українська			
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Терещенко Світлана Іванівна, доцент кафедри економіки та підприємництва (ауд.№405 корпус економічного факультету)			
10.1	Контактна інформація	097- 265-04-42, s.i.terechenko@gmail.com			
11.	Загальний опис освітнього компонента	<p>У відповідності до світових стандартів вищої освіти, дотримання принципів наукового дослідження та академічної доброчесності виступає дієвим інструментом забезпечення якості вищої освіти, наукової та професійної підготовки. З огляду на це дисципліна «Методи наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» є однією з ключових у підготовці фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, оскільки забезпечує вивчення і застосування основних методів наукових досліджень, а також засад економічної доброчесності.</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» завершується підсумковим контролем у формі іспиту.</p>			
12.	Мета освітнього компонента	Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з наукою як сферою людської діяльності, оволодіння методами наукового пошуку, розширення загального кругозору та ерудиції студентів. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички принципів та правил дотримання політики академічної доброчесності на прикладі вітчизняного й міжнародного досвіду.			
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>1. Освітній компонент базується на дисциплінах з циклу бакалаврської підготовки (основи наукових досліджень, історико-філософські студії, українська мова та академічне письмо)</p> <p>2. Освітній компонент є основою для дисциплін: д написання кваліфікаційної магістерської роботи</p>			
14.	Політика академічної доброчесності	<p>Списування – завдання не зараховується.</p> <p>Використання заборонених засобів під час контрольних засобів – відповідь не зараховується.</p> <p>Плагіат – завдання не зараховується.</p>			
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4718			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

ОП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Результати навчання за ОК: Після вивчення дисципліни «Методи наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» студент очікувано буде здатен:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК		Як оцінюється ДРН
	ПРН 2	ПРН 9	
ДРН1: розуміти сутність, види та цілі наукового дослідження, вміння підготувати його програму	x		Тести множинного вибору, виконання есе
ДРН2: розуміти специфіку використання методів наукового дослідження та вміння їх застосовувати для підвищення результативності реалізації загальних функцій управління з урахуванням впливу психологічних чинників	x		Розрахункове завдання, виконання есе
ДРН3: вміння виконувати розрахунки ключових параметрів діяльності підприємства і виявляти закономірності його розвитку; економічно обґрунтовувати доцільність управлінських рішень стратегічного й оперативного характеру; складати операційні й фінансові бюджети підприємства та оцінювати їх виконання		x	Розрахункове завдання, виконання есе
ДРН4: вміння проєктувати вибіркоче економічне дослідження; визначати концепцію проєкту та його стратегічні та тактичні задачі, здійснювати планування робіт за проєктом та проводити експертизу проєкту, застосовувати аналіз міжособистісних відносин та закони комунікації для керування командою проєкту, впроваджувати автоматизовані інформаційні системи управління проєктом.		x	Розрахункове завдання, виконання есе

ПРН 2 - Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН 9 - Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Розподіл в межах загального бюджету часу, заочна			Рекомендована література О – основна, Д - додаткова
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз		
Тема 1. Поняття науки і наукового дослідження. 1.Поняття науки та наукового дослідження. 2.Предмет науки. 3.Основні функції науки	2/2	2/-	-/13	О (1) Д (1)
Тема 2. Загальнотеоретичні основи наукового пізнання 1.Поняття методології. 2.Вибір методологічної основи дослідження. 3.Схема наукового пізнання. 4.Поняття про наукові факти. 5. Поняття наукової проблеми.	2	2/2	10/13	О (1) Д (1)
Тема 3. Рівні та методи наукового дослідження 1. Рівні наукового дослідження 2. Загальнонаукові методи дослідження 3. Конкретно-наукові методи дослідження 4. Комплексні дослідження 5. Методи експертних оцінок	4/2	2/-	10/13	О (1) Д (1)
Тема 4. Теоретичні та експериментальні дослідження 1.Завдання і структура теоретичних досліджень. Сучасні методи теоретичних досліджень 2.Застосування ЕОМ у теоретичних дослідженнях 3. Сутність експерименту, загальні вимоги до проведення. Класифікація експериментів 4.Класична методика планування експериментальних досліджень. Визначення основних статистичних характеристик вибіркової сукупності 5.Апроксимація результатів експериментальних досліджень. Регресивний аналіз результатів експериментальних досліджень	4/-	2/2	10/13	О (1) Д (1,2)
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукового дослідження 1.Сутність інформації. Роль інформації в наукових дослідженнях 2. Джерела наукової інформації. Документальні джерела наукової інформації (первинні та вторинні) 3.Особливості пошуку, систематизації та використання інтернет-інформації 4. Етапи роботи з науковою літературою в	2/2	4/-	10/13	О (1) Д (1)

бібліотеці. Складання бібліографії 5. Запис прочитаного. Анотація. Виписки. Конспект. Науковий огляд				
Тема 6. Організація науково-дослідної роботи магістрів 1. Організація науково-дослідної роботи магістрів та правила оформлення магістерських робіт 2. Рецензування науково-дослідних робіт 3. Моральна відповідальність ученого	2/2	2/-	10/13	О (1) Д (1)
Тема 7. Підготовка і презентація результатів наукового дослідження 1. Форми представлення результатів досліджень. 2. Характеристика окремих форм презентації результатів 3. Профіль науковця як інструмент презентації результатів	4/2	2/-	10/13	О (1) Д (1)
Тема 8. Академічна доброчесність: поняття та правові засади 1. Зміст академічної доброчесності та її соціальне призначення. Предмет академічної доброчесності. Критерії визначення предмету академічної доброчесності. 2. Всезагальний, загальний і спеціальні (окремі) методи та їх класифікація. 3. Структура академічної доброчесності. Основні чинники структурних елементів академічної доброчесності.	4/-	2/2	10/13	О (1) Д (1-5)
Тема 9. Фабрикація та фальсифікація у наукових роботах академічний саботаж 1. Поняття та причини фабрикації у вищих навчальних закладах України. 2. Види фальсифікації даних у вітчизняних університетах. 3. Попередження та протидія порушенням академічної доброчесності в наукових роботах.	4/-	2/2	10/13	О (1) Д (1-5)
Тема 10. Наукова діяльність в Україні 1. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів 2. Ступені вищої освіти. Наукові ступені. Вчені звання. Вищі академічні звання 3. Наукові заклади України 4. Наукова діяльність, її види та форми. Форми організації та управління наукою в Україні 5. Науково – технічний потенціал України	2/-	2/2	10/13	О (1,2) Д (1-5)
ВСЬОГО	30/10	30/10	90/130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН1: розуміти сутність, види та цілі наукового дослідження, вміння підготувати його програму	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу
ДРН2: розуміти специфіку використання методів наукового дослідження	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань, написання тез
ДРН3: вміти проектувати вибіркоче економічне дослідження	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань, написання тез
ДРН4: вміти оцінювати та застосовувати етико-правові норми академічної доброчесності; застосовувати нормативно-правову базу з дотримання академічної доброчесності у навчальній та професійній діяльності;	Лекція, практичне заняття, дискусія	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань, підготовка есе

5. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Есе	30/30%	Протягом семестру
2.	ІРЗ (індивідуальне розрахункове завдання)	30/30%	Протягом семестру
3.	Тестування	40/40%	Протягом семестру

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тези	<18 балів	18-21	22-27	28-30
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>

ІРЗ	<18 балів	18-21	22-27	28-30
	Завдання не виконано	Методика виконання вірна, але наявні суттєві помилки	Завдання виконано, але існують несуттєві помилки	Завдання повністю виконано. Помилки відсутні

5. 2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle)	По закінченню кожного модуля
2	Заповнення відомостей самооцінювання	По закінченню відповідної теми
3	Написання тез	Протягом 1 тижня після виконання
4	Усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІРЗ	Під час виконання ІРЗ

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

1. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. «Методологія та організація наукових досліджень» (у структурно-логічних схемах та таблицях); навчальний посібник. Суми, Сумський національний аграрний університет, 2020. 220с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf

2. Концепція розвитку Національної Академії наук України на 2014– 2023 роки: Постанова Президії НАН України № 187 від 25.12.2013 р. URL: <http://www1.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/nas/2013/regulations/Pages/187.aspx>

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Е-курс «Методи наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності». URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4718>

2. Терещенко С.І., Коваленко М.П. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт дисципліни «Методологія наукових досліджень та підтримання

принципів академічної доброчесності» ОС "Магістр" за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" галузь знань 07 "Управління та адміністрування" за спеціальністю 051 «Економіка» ОП «Економіка підприємства» галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"

3. Терещенко С.І., Коваленко М.П. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи дисципліни «Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» ОС "Магістр" за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" галузь знань 07 "Управління та адміністрування" за спеціальністю 051 «Економіка» ОП «Економіка підприємства» галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"

4. Терещенко С.І., Коваленко М.П. «Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності» ОС "Магістр" за спеціальністю 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" галузь знань 07 "Управління та адміністрування" за спеціальністю 051 «Економіка» ОП «Економіка підприємства» галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" конспект лекцій

6.2. Додаткові джерела

1. Академічне письмо та бібліографія.
[URL: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1](http://bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1).

2. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України.
[URL: mon.gov.ua/content/Новини/.../academicnadobrochesnist.pdf](http://mon.gov.ua/content/Новини/.../academicnadobrochesnist.pdf).

3. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. URL: <http://www.saiup.org.ua/>.

4. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах: DSpace.
[URL: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051](http://ela.kpi.ua/handle/123456789/16051).

5. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернетресурсів.
[URL: https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAf](https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAf).

6.3. Програмне забезпечення

Стандартні пакети прикладних програм MS Office

6.4. Інформаційні ресурси:

1. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС). URL: <http://pledgd.org.ua/ua/pro-promis/fokus-promis/>

2. Державний комітет статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України URL: <http://www.idss.org.ua/>.

4. Інститут економіко-правових досліджень НАН України URL: <http://www.iepd.dn.ua/>.

5. Інститут регіональних досліджень НАН України URL: <http://irr.org.ua/>.